

VRM Themamiddag

Toezicht en handhaving in het omgevingsrecht

Bestuursrechtelijke handhaving

Prof. mr. Aletta B. Blomberg

(blomberg@law.eur.nl / a.blomberg@ngnb.nl)

Erasmus

het sluitstuk van de bestuursrechtelijke handhaving: de effectuering

Praktijk van de dwangsom

- Onderzoek over periode 2006-2008 (Michiels&Sauvé 2010)
 - 1.500 dwangombsluiten onderzocht
 - bij 55% tijdig beëindiging overtreding
 - bij 25-33% niet, dus verbeurte; rest onbekend
 - verbeurde dwangsommen ingevorderd?
 - 1/3 bij gemeenten
 - ½ bij provincies
 - vrijwel alle bij de waterschappen

Praktijk (vervolg)

- Waarom afzien van invordering?
 - 30% wel begin gemaakt, maar niet zeker of daadwerkelijk zal worden betaald (**)
 - 22% alsnog beëindiging overtreding (*)
 - 12% intrekking dwangsom
 - 12% verjaring (*)
 - 10% faillissement overtreder
 - 7% coulantie (*)

Mogelijke knelpunten bij (**)

- Bij wie kan worden ingevorderd?
- Bewijs van verbeurte
- Daadwerkelijke invordering (executie)

Invordering bij wie?

- Uitsluitend bij degene aan wie het dwangsbesluit is opgelegd → dus al bij sanctiebesluit over nadenken
 - overtreder 5:1 lid 2 en lid 3 Awb (+ macht)
 - NB juncto 51 lid 2 en lid 3 Sr: ook feitelijk leidinggevers en opdrachtgevers
 - curator? Alleen als aan curator ook dwangsbesluit is opgelegd (ABRvS 13 februari 2013, LJN BZ 1261)

Bewijs van verbeurte

- ABRvS 13 juni 2012, LJN BW8183:
 - aan invorderingsbesluit moet deugdelijke en controleerbare vaststelling van relevante feiten en omstandigheden ten grondslag liggen
 - waarneming door ter zake deskundige medewerker van bevoegd gezag
 - bevindingen op schrift
 - plaats, tijd, datum waarneming
 - inzichtelijke beschrijving werkwijze
 - inzichtelijke beschrijving waarneming
 - zo niet, dan evt. adhv foto's 'onomstotelijk' vaststellen (ABRvS 25 juli 2012, LJN BX2610)

‘Van rechtswege’ bezwaar/beroep invorderingsbeschikking

- 5:39 Awb
- Soms pas laat betwisting overtreding
- Soms alleen betwisting wijze van constatering

- Ook hier: al bij sanctiebesluit anticiperen op mogelijke wijze van vaststelling niet voldoen aan last

Een voorbeeld ...

- Last om “het gebruik van (een deel van) het pand ten behoeve van een zelfstandige kantoorfunctie te staken en gestaakt te houden.”

Daadwerkelijke invordering

- Bij hoge bedragen: waarop verhaal?
- Beslaglegging nodig?
- Verjaring en stuiting daarvan
- Vrees voor schadeclaims?